ಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಈ ವ್ಯಾಸ ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ದುಡ್ಡನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಕೀಂ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹಣಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

Appointment of a Border Advisory Committee

Q.—8. **Sri S. GOPALA GOWDA** (Thirthahalli).—

Will the Chief Minister be pleased to state:—

(*a*) whether the State Government has appointed a Border Advisory Committee;

(*b*) if so, the members of the said Committee and the purpose of its appointment and its terms of reference;

(*c*) whether the Committee has visited the disputed border areas of the state to collect statistics or to know the opinion of the people?

A.—**Sri M. V. RAMA RAO** (Minister for Home) [on behalf of Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister)].—

(*a*) The Government have constituted a Boundary Consultative Committee.

(*b*) The list of members is appended. The Committee will collect statistics and other material relevant for the preparation of the case for Mysore State in respect of the border areas and will also arrange for publication of leaflets, books, articles, maps, etc., and undertake any other work connected with the subject.

(*c*) The Committee is currently touring in Belgaum District.

List showing the members of the Boundary Consultative Committee.

1	Sri S. S. Malimath, Retired Judge, High Court of Mysore, Bangalore.	...	Chairman
2	Sri R. R. Diwakar, Ex-Governor of Bihar, Bangalore.	...	Member
3	*Padmashri* B. Shivamurti Sastry, Ex-President, Sahitya Sammelan, Bangalore.	...	,,
4	Sri R. Anantharaman, Chairman, Mysore Central Co-operative Land Improvement Bank, Ltd., Bangalore.	...	,,
5	Sri Shantesh C. Patil, Ex-Director of Publicity and Information, Bangalore.	...	,,
6	Sri G. M. Mirji, Advocate, Hubli.		
7	Sri G. S. Halappa, Head of Department of Politics, Karnatak University, Dharwar.	...	,,
8	Sri R. S. Mugali, Special Officer, Literary and Cultural Development, Bangalore.	...	,,
9	M. D. Mariputtanna, Present Director of Publicity and Information, Bangalore.	...	,,

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಗೋವ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ, ಸ್ವಾಮಿ ?

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಗೋವ ರಾಜ್ಯದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಕನ್‌ಸಲ್ಟೇಟಿವ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ಜತ್ತಿಯವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಈ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳುವ ವಿಷಯ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮಳಿಮಠ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ ಅವರನ್ನು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ನೇಮಿಸಿದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಚಾರಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿವೆ. ಈ ಕನ್‌ಸಲ್‌ಟೇಟಿವ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಆ ಇಬ್ಬರು ಮಹನೀಯರನ್ನು ಏಕೆ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಶ್ರೀ ಮಳಿಮಠ ಎನ್ನುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇದರಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ.—ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಹೆಸರನ್ನು ಬಿಡಲು ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಅವರನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಸೇರಿಸಿಲ್ಲವೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಅವರು ಅವರ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಸೇರಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ಅವರು ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಅಂಥವರು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರುವುದರಿಂದ, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಲೋಪಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಸೇರಿಸಬಾರದೆಂದು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದ್ದು ಅವರಿಗೆ ತುಂಬ ಅವಹೇಳನ ಮಾಡಿದಂತಾಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನೂ ಉಪಕಾರವಾಗಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅಭ್ಯುದಯ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಬಿಟ್ಟವರನ್ನು.....

Mr. SPEAKER.—Order, order.

ಶ್ರೀ ನಂಜೀವನಾಥ ಐಕಳ.—ಗಡಿ ಸಮಾಲೋಚನ ಸಮಿತಿಯವರು ಕಾನರಗೋಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅಷ್ಟೊಂದು ಆಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದು ನಿಜವೇ ಸ್ವಾಮಿ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಅಂಥ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಮೈಸೂರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಮೂಲರಾದ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಆಶ್ರಯದಾತರಾಗಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಮಹನೀಯರು ಗಡಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಸಂಚಾರ ಮಾಡಿ ತುಂಬ ಅನುಭವ ಅವರಿಗೆ ಇದ್ದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಅವರು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಈ ಸಮಿತಿಗೆ ಸೇರಿಸದೆ ಹೋಗಿರುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಆಗಿರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ಇಂಥಿಂಥ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಇಷ್ಟು ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಥವಾ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆ ಹರಿಯುವವರೆಗೂ ಈ ಸಮಿತಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆಯೋ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಏಕ ಸದಸ್ಯ ಅಯೋಗ ಎಂದು ಏನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಂಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಮಹಾಜನ್ ಅಯೋಗ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೇಮಿಸಿರುವ ಗಡಿ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜ್ಯದ ಪರವಾಗಿ ವಾದ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಗಡಿ ಆಯೋಗದ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ತಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆಯೇ, ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಪಕ್ಷ ನದನ್ಯ ಅಯೋಗ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಒಪೀನಿಯನ್ ಏನು ಇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಈ ಕಮಿಟಿಯ ನದನ್ಯರನ್ನೇ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಹಿಂದೆ ಈ ಗಡಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಂಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸಿತ್ತು. ಆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ಇರುವಾಗ ಮತ್ತೊಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರನಂಗ ಬೇನಿತ್ತು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರ ನಿಲುವು ಗಡಿ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವುದೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವಾಗ ಈ ಸಮಿತಿಯವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಂಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಾ ಸ್ವಾಮಿ ? ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಈ ಹಿಂದೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಂಥ ನಮಿತಿಗಳು ನಂಗ್ರಹಿಸಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲದೆ ಉಳಿದಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ವಿಶೇಷವಾದ ವಿಷಯಗಳು ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಂಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಆಖೈರಾಗಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳೂ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹೊಸ ವಿಷಯಗಳು ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡ.—ಗೋವಾ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇದೇ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗ ಗೋವದಲ್ಲಿ ಜನಮತ ನಂಗ್ರಹ ನಡೆಯತಕ್ಕ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ನಮಿತಿಯವರು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ರಾಮರಾವ್.—ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—Short Notic Question Nos. 15, 17 and 22 may be taken up together.

Establishment of a steel plant at Hospet.

Q.—15. Sri S. GOPALA GOWDA (Thirthahalli).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

whether they have taken any action to establish a steel plant at Hospet as was stated by Government previously ?

A.—Sri M. V. RAMA RAO (Minister for Home) [on behalf of Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister)].

Government have been requesting and urging the Government of India to establish one at Hospet.

Establishment of a steel plant at Hospet.

Q.—17. Sri SIDDAIAH KASHIMATH (Shirahatti).—

Will the Chief Minister be pleased to state :—

(*a*) whether Government have decided to establish a steel plant at Hospet in Mysore State ;

(*b*) whether the Central Government has given its consent regarding the establishment of the same ?